

Μαρτυρία για τον 90χρονο Γιώργο Ζάγκαλη

Μια από τις σημαντικότερες προσωπικότητες της κομμουνιστογενούς Αυστραλιανής Αριστεράς και της ελληνικής ομογένειας, ο Ηπειρώτης Γιώργος Ζάγκαλης, έγινε 90 χρονών!

Γράφει ο Κώστας Καραμάρκος

Συνδικαλιστής, πρωταγωνιστική μορφή του μεταναστευτικού κινήματος της Αυστραλίας, κίνημα που οδήγησε στην υιοθέτηση του πολυπολιτισμού ως επίσημης πολιτικής της χώρας από την κυβέρνηση Whitlam, μπροστά στην αγώνα για την ίδρυση της πολυγλωσσικής κοινοτικής και κρατικής ραδιοτηλεόρασης ο Γιώργος Ζάγκαλης. Ακτιβιστής για τα δικαιώματα των συνταξιούχων, ραδιοφωνικός παραγωγός και σχολιαστής μέχρι σήμερα (3ZZZ-92,3 FM), αρθρογράφος, συγγραφέας βιβλίων έτσι ώστε να μην ξεχαστεί η συνδρομή των μεταναστών στο χτίσιμο της μεταπολεμικής Αυστραλίας, υπέρμαχος της διδασχίας των γλωσσών των μεταναστών στο δημόσιο σύστημα παιδείας. Ενεργός πολίτης μια ολόκληρη ζωή ο Γιώργος Ζάγκαλης! Με διασυνδέσεις στο προοδευτικό πολιτικό mainstream της ευρύτερης Αυστραλίας, συνδικαλιστικό και πολιτικό, ένα mainstream που σέβεται και τους αγώνες του και την πολιτική του σκέψη εδώ και 70 τόσα χρόνια τώρα.

Δεν είναι τυχαίο άλλωστε, πως η παρακολούθησή του από τις μουσικές υπηρεσίες της Αυστραλίας κράτησε δεκαετίες ολόκληρες, ο φακέλος του ήταν τεράστιος και η χώρα μας αρνήθηκε να του δώσει την ιθαγένεια της, λόγω της πολιτικής του δράσης, μέχρι την έλευση της μεταρρυθμιστικής κυβέρνησής του Gough Whitlam.

Μια ζωή με το ΚΚΕ στην Ελλάδα, λόγω ιδεολογίας

και οικογενειακής ιστορίας ο Γιώργος Ζάγκαλης. Το ΚΚΕ ήταν και είναι το κόμμα που του ταιριάζει περισσότερο, κατά την άποψή μου, και ως ιδεολογία και ως ιδιοσυγκρασία. Αλλά και ένα από τα 100 άτομα, με πολυσέλιδη βιογραφία, σε τιμητικό τόμο του Κομμουνιστικού Κόμματος Αυστραλίας (που αυτοδιαλύθηκε το 1991) που κυκλοφόρησε πρόσφατα με αφορμή τη συμπλήρωση 100 χρόνων από την ίδρυσή του στο Σύνδνεϋ του 1920, ο Γιώργος.

Τον γνωρίζω για περισσότερα από 30 χρόνια. Δικαιολογημένα αναγνωρίζεται από πολλούς και πολλές ως μια ιστορική και ηγετική μορφή της Αυστραλιανής Αριστεράς. Ο Ζάγκαλης που εγώ γνωρίζω, δεν υπήρξε κατά την άποψή μου η κλασική μορφή ηγέτη που τραβάει μπροστά και προσπαθεί

να πείσει να τον ακολουθήσουν και οι άλλοι/ες από πίσω του. Ήταν και deal maker. Αιρετικός, ενίοτε δογματικός, με πειρωτική ξεροκεφαλιά και αλαζονεία ώρες ώρες, δε χωράει αμφιβολία πως η ιστορία της Αυστραλίας και της ελληνικής ομογένειας δε θα τον ξεχάσει.

Εμένα πάντως, αυτό που με συγκινεί περισσότερο στο Γιώργο, είναι οι αποκαλυπτικές οντολογικές προτεραιότητες της ζωής του. Τα σχεδόν ετήσια ταξίδια μετά τη «συνταξιοδότησή» του στο χωριό του στην Ήπειρο, τους Δρυμάδες. Με συγκινεί η προσμονή και η χαρά που είχε, όταν έφτανε η ώρα του ταξιδιού. Καθώς και η συστηματική του προσπάθεια να φέρει, να κρατήσει κοντά στο χωριό του και στην ελληνική του ταυτότητα την Αυστραλέζα γυναίκα του την Cavel, τον γιό του τον Παντελή, την κόρη του τη Βάσω, τα εγγόνια του από τη Βάσω.

Οι πιο συχνές μας συναντήσεις τα τελευταία δύο χρόνια, μέχρι το lockdown, ήταν στην είσοδο του κτηρίου της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας Μελβούρνης και Βικτώριας, ή στους ορόφους των σχολείων γλώσσας και πολιτισμού της Κοινότητας, όπου συστηματικά έφερνε την εγγονή του τη Γεωργία να μάθει Ελληνικά!

Να είσαι καλά, Γιώργο. Να τα εκατοστήσεις! Δεν σπατάλησες ούτε μια στιγμή από το χρόνο που σου δόθηκε σε αυτή τη ζωή και σε αυτόν τον πλανήτη, όλες αυτές τις δεκαετίες.

Πρωτοδημοσιεύτηκε στην ηλεκτρονική έκδοση της εφημερίδας Νέος Κόσμος στις 15 Ιανουαρίου 2021

HE IS A ROYALIST

Ένα διήγημα του Κώστα Καραμάρκου, ψηφίδα της ελληνικής μεταναστευτικής ιστορίας στην Αυστραλία σήμερα.

Τυπικό το προαστιακό τοπίο, ευκάλυπτοι και μπόλικο γρασίδι. Σε ύψωμα το σπίτι, γεμάτο φορτωμένα οπωροφόρα δέντρα που ρήμαζαν τα πουλιά, μια και ο σπιτονοικοκύρης του είχε πατήσει τα 95. Τυπικός, μεταναστευτικός, ο εσωτερικός διάκοσμος του σπιτιού. Αμέτρητες οι κρεμασμένες στον τοίχο οικογενειακές φωτογραφίες, μέσα από τις οποίες έκαναν παρέλαση οι πρόγονοι, τα παιδιά, τα εγγόνια, το ίδιο το ζευγάρι. Στα νιάτα του, αλλά και στα γεράματά του το ζευγάρι.

Στην αρχή, την προσοχή μου απέσπασε μια ανορθόγραφη και ασύντακτη ευχή χωρίς τόνους, κρεμασμένη κι αυτή στον τοίχο, πάνω από μια ασπρόμαυρη φωτογραφία δύο νεόνυμφων. «Χρόνια Πολα Για τον Επέτιο του Γαμου σας. 1949-1999». Αυτό που όμως δέσποζε ψηλά, ακριβώς στη μέση του μεγάλου τοίχου του σαλονιού, ήταν μια έγχρωμη κορνιζωμένη φωτογραφία. «Ο Α.Μ. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΙ Η Α.Μ. Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ANNA MARIA». Της Ένωσις Βασιλοφρόνων Αυστραλίας, η φωτογραφία! Στην κουζίνα του σπιτιού, υπήρχε ημερολόγιο του συλλόγου Βασιλοφρόνων με φωτογραφίες όλων των Γλύξμπουργκ της νεότερης Ελλάδας! Υπήρχε και ο Κωνσταντίνος Παλαιο-

λόγος, όμως... «He is a royalist», μου είπε η Αυστραλογεννημένη του κόρη. «Πάντα μάλωνε με τη μαμά για αυτό το θέμα. Η μαμά κατέβαζε τις φωτογραφίες με τους βασιλιάδες και ο μπαμπάς πήγαινε πίσω και τις ανέβαζε, πάλι». Μια ζωή βιομηχανικός εργάτης στην Αυστραλία ο κυρ Γιάννης. Κοινωνικός, έξυπνος, συμπαθής, με χιούμορ, με προβλήματα υγείας και μνήμης. Θυμόταν όλα τα παλιά, ξεχνούσε όμως τα καινούργια. Κάθε μέρα, για λίγες ώρες, του κρατούσαν παρέα γυναίκες των κοινωνικών υπηρεσιών του δή-

μου του, για να μην πάθει κατάθλιψη, μια και λόγω ηλικίας, κορονοϊού και αστάθειας με δυσκολία πλέον έβγαινε έξω από το σπίτι του. «Δε με κρατούν τα πόδια μου», είπε. «Η μοναξιά, όχι η υγεία μου, είναι το μεγάλο μου πρόβλημα», συμπλήρωσε.

Επειδή ξεχνούσε, δίπλα στην πολυθρόνα που καθόταν, υπήρχαν κρεμασμένα σε έναν μικρό πίνακα οι φωτογραφίες, τα ονόματα και οι βάρδιες των γυναικών που τον πρόσεχαν. Χωρίς την πολύωρη παρουσία της μεγάλης του κόρης δίπλα του, πάθαινε κρίσεις πανικού. «Τη χώρισα από τον άντρα της, όλο στο σπίτι μου βρίσκεται, είναι καλό κορίτσι», μου είπε, την ώρα που το καλό κορίτσι, συνταξιούχο το ίδιο, μιλούσε με τη γιατρό του. «Περνώ τη μέρα μου βλέποντας ελληνική τηλεόραση. Γεννήθηκα και μεγάλωσα σε πανέμορφο χωριό της Βόρειας Ελλάδας», ανέφερε ο κυρ Γιάννης. Πρόσφυγες στην Ελλάδα οι γονείς του, μετά την Μικρασιατική καταστροφή του 1922, αστυνομικός έγινε, στην Ασφάλεια Υψηλών Προσώπων υπηρέτησε, μου εκμυστηρεύθηκε χωρίς να τον ρωτήσω. «Γνώρισα όλη την Ελλάδα με το βασιλιά!», δήλωσε χαρούμενος.

«Με τη συγκωρεμένη τη γυναίκα μου

στην ίδια κολυμβήθρα βαπτιστήκαμε, στην ίδια γειτονιά μέναμε, στο ίδιο σχολείο πηγαίναμε, μαζί ήρθαμε στην Αυστραλία πριν πατήσω τα 30, πριν από επτά χρόνια την έχασα», αναπόλησε μελαγχολικά, κάποια στιγμή. «Υποστήριξε και η γυναίκα σου το βασιλιά;», κυρ Γιάννη, τον ρώτησα.

Χαμογέλασε πονηρά και απάντησε! «Η γυναίκα μου υποστήριξε όποιον υποστήριζα κι εγώ!» «Τα πεθερικά σου; Βασιλόφρονες ή Βενιζελικοί ήταν;», τον πίεσα εγώ. Δεν απάντησε. Έκανε πως δεν άκουσε.

He was a royalist through and through. A sweet old man with social skills, humour and breathing problems.

*Ο Κώστας Καραμάρκος είναι δημοσιογράφος και ζει στη Μελβούρνη